

Svenska Canada = Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (Year) 25.

LÖSNUMMER 5 CENTS.

WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 5 SEPTEMBER, 1917.

No. 36

Tyskland i nöd.

Några reflexioner med anledning av det tyska kongresset.

Nedanstående betraktelser, grundade på uttalanden av en tysk som i n. uppehåller sig i Sverige, äro tagna ur Dagens Nyheter i Stockholm av d. 22 juli. Som uttryck för den stämning med vilken kanslerskiftet mot tagits på sina håll torde de här framlagda synpunkterna ha icke ringa inträse.

Det var icke blott en ny man vars framträdande på politiska stora scen med förväntan emot sig den dag Bethmann-Hollwegs efterföljare behörd sitt stora tal inför tyska riksdagen. Det var en bävande förhoppning hos mångtusen tyska fosterlandsvänner som på torsdagen skulle få sin uppfyllelse eller också brista. Med detta man kan erkännas att både mannen till hela sin läggning och de ord han råkade välja kommit alla förväntningar på sin rätt. Många tänkande singlar, trötta och sorgbundna sinnen och icke minst hungersnåda sinnen hade av denna stund väntat, om icke förlossning ur fosterlandets förtäringsträngsl, så dock något nytt, något enastaka uttryck som röjde att de namnlösa elände och önskemål uppfattades av de högsta. Tallet kan icke på något vis sägas innebära skönbara förändringar i den anda och de synpunkter folket allt djupare förmåner såsom olycksbringande. Man står helt enkelt på samma punkt som för tre veckor sedan, för att icke säga tre år. En man som blivit förbrukad har nödgats avgå, en annan har hämtats fram ur samma lager.

Vad som icke minst tycks ha bedrivit tyskar som genom resor fått blicken vidgad är att Tysklands skuldfröhet återigen lägges till grund för resonemanget. Det skulle tyckas som om en rikskansler borde ha så mycket av vanlig takt och vetenskaplig skolning att han förstärkt att detta spörsmål icke kan läggas genom något enastaka citat eller ett uppreppande av nöta sats, vilkas verkan utår, från att ha varit resamt obehagliga, såsom i fredsanslutningen av slutidna december, nu blivit enbart löjvackande.

Vidare finner man det ganska oroväckande med hänsyn till den ögonblickliga fred som för Tyskland är ett livsbehov att kanslern så uttryckligt betonar att ingen underhandling är möjlig med en fiende som gör fordran på något av rikets område (Reichsgebiet). Det finns ju folk som med glädje eller åtminstone med en lättadens suck och lugnt samvete skulle avstå från vad Tyskland tog 1871 bara för att få fred 1917. Det uttryck som användes om trygghet av rikets gränser för alla tider verkar betydligt och röjer att den gamla lusten att slå på stort ännu brinner under askan i den stockande vulkanen. Mer än en betänksam tysk har lagt sig in på ett sådant läge och detta känne icke får lov att ha några "trygga gränser" — i och med detta man blir det landet en fara som smittar andra till förlitlighet. Det har nu en gång visat sig var till denna frihet att betrygga gränser har lett — ögrarna vill Europa utsättas för en uppreppning. Genom denna lilla vändning röjer doktor Michaelis att, vad andas barn han nå månader vars, han icke kan döpas till framtidens!

Härmed sammanhänger den betryggande skönmålning som gavs av läget vid fronterna och i underhånds dunkla djup. Svåra saker att bedöma — när de icke framställas med en så långt driven klumpighet till de framkallade respektlösa ty-por. Den är icke någon fin människolekare som tror sig kunna elektrisera en samling här och där riksdagsmän genom att ur bögen av segerbedskap ta fram just ett som kom "för en halv timme sedan" och handlade om en genombrott front! Bakslaget mot detta otroliga försök kom också i form av något verkligt nytt och sensationellt: på tre rader i det officiella referatet meddelas att riksdagsman Haase i den följande debatten förordade "ögonblicklig fred på basis av folkens självbestämmanderätt och upprättandet av en social republik".

En tysk påstår det vara första gången denna tanke uttalats inom riksdagen. Man synes finna det i sin ordning att denna pinna kom att utgå från Haase, en oförskräckt natur, en medryckande talare, ett klart, öfverklart huvud. Han har, som det torde erinras, för en längre sedan varit i Stockholm, där han vid avresan följdes till tåget av en samling ryska meningsfränder. Det ligger mer av framtidens historia förberget i de tre raderna om Haase än i kanslerstalets tre spalter och mer.

Det som emellertid mest av allt verkar uppordande på ödmöjesliga tyskar och som i deras ögon tycks ha ställt rikets nya ledare på ett intellektuellt och moraliskt plan som långt ifrån kan kallas uppöfning, det är hans sätt att tala om nöd. Låt vara att hela orationen bär prägel av den betryggande ämbetsmannens strävan att tala en hög herre till behag och att tala sig mellan partiernas bränningar, alltså av ren vardaglig opportunistism. (Forts. å sid. 5.)

Kristianiafjord

Föga smickrande uttalanden om dess kapten och besättning.

Avvek femtio mil.

Rörande katastrofen med Kristianiafjord, berättade flera av passagerarna på Stockholm vid framkomsten till Göteborg saker, som ställa den norska linjen i ett allt annat än smickrande ljus. Efter någon tids uppehåll i Halifax, lämnade Kristianiafjord denna hamn den 13 juli och gick under 2 dygn i oavbruten dimma. Vid 3-4 timmen stötte Kristianiafjord på grund utanför New Foundlands öarna. För att spara tid hade kaptenen gått 50 mil längre än han egentligen skulle och välsäde därigenom olyckan. Han blev så förtvillad häröver att han ämnade skjuta sig, men hindrades därför av chefstewarten. Grundstötningen var ej synnerligen krutigt, men förtvillade passagerare vaknade dock därvid. Stor villervalla uppstod nästan genast, så att ångarens befäl och besättning ej förmådde upprätthålla ordningen ombord. Särskilt de 400 finnar betedde sig som vilddjur och försökte storma båtarna före kvinnor och barn.

Ångaren halle vid grundstötningen kort alldeles fast och vilade på undervattensklippan. Detta var en stor lycka, enar annars sannolikt alla ombordvarande omkommit. Det befanns nämligen att livräddningsordningarna ombord voro mycket otillfredsställande. För det första kunde man ej ens få loss alla livbälten utan hjälp, visste besättningen varken ut eller in om livbåtarna. Fulkommit godtyckligt stuvades passagerarna in, utan att det togs med i beräkningen, huruvida några ombord på dem kunde ro och manövrera båtarna. En båt fylldes sålunda utslutande med kvinnor och barn. I förtärligt båt, funnens blott 2 besättningsmän, då 7-8 hade behövts. Det värsta var emellertid att fastän ångaren var försedd med ingenjör Welms patentdövertar, drojde det ändå till 25 minuter innan man fick båtarna i vattnet. Flera båtar sattes i sjön så värdeslöst att passagerarna höllo på att ramla ur, och i åtminstone en båt voro de två ombordvarande besättningsmännen så bortkomna att de ej kunde lossöra taljan som fasthöll båten vid dövertaren. Det var en passagerare som måste utföra detta konststycke innan båten kunde lämnas fartyget. Sex av livbåtarna kunde icke nedfäras, men lyckligtvis räckte utrymmet ändå till för alla passagerarna.

Dessa landsätses sedan på olika ställen av kusten och flingo på en del håll gå igenom moras och ödemarker flera engelska män innan de kommo till St. Johns. Härifrån avhåntades de av en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

KARL XII-LEGENDERNA KORRIGERAS.

Dödsmasken förfalskad.

Undersökningarna av Karl XII:s kvarlevor ha nu slutförts. De nya, märkliga resultat, till vilka man kommit, ha betydligt korrigerat den bild av Karl XII, som man fört haft och även — säkerligen för alltid — avläst från hans livsbeskrifning. Den nya bilden av Karl XII är en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

Undersökningarna av Karl XII:s kvarlevor ha nu slutförts. De nya, märkliga resultat, till vilka man kommit, ha betydligt korrigerat den bild av Karl XII, som man fört haft och även — säkerligen för alltid — avläst från hans livsbeskrifning. Den nya bilden av Karl XII är en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

Undersökningarna av Karl XII:s kvarlevor ha nu slutförts. De nya, märkliga resultat, till vilka man kommit, ha betydligt korrigerat den bild av Karl XII, som man fört haft och även — säkerligen för alltid — avläst från hans livsbeskrifning. Den nya bilden av Karl XII är en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

Undersökningarna av Karl XII:s kvarlevor ha nu slutförts. De nya, märkliga resultat, till vilka man kommit, ha betydligt korrigerat den bild av Karl XII, som man fört haft och även — säkerligen för alltid — avläst från hans livsbeskrifning. Den nya bilden av Karl XII är en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

Undersökningarna av Karl XII:s kvarlevor ha nu slutförts. De nya, märkliga resultat, till vilka man kommit, ha betydligt korrigerat den bild av Karl XII, som man fört haft och även — säkerligen för alltid — avläst från hans livsbeskrifning. Den nya bilden av Karl XII är en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

Undersökningarna av Karl XII:s kvarlevor ha nu slutförts. De nya, märkliga resultat, till vilka man kommit, ha betydligt korrigerat den bild av Karl XII, som man fört haft och även — säkerligen för alltid — avläst från hans livsbeskrifning. Den nya bilden av Karl XII är en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

Undersökningarna av Karl XII:s kvarlevor ha nu slutförts. De nya, märkliga resultat, till vilka man kommit, ha betydligt korrigerat den bild av Karl XII, som man fört haft och även — säkerligen för alltid — avläst från hans livsbeskrifning. Den nya bilden av Karl XII är en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

Undersökningarna av Karl XII:s kvarlevor ha nu slutförts. De nya, märkliga resultat, till vilka man kommit, ha betydligt korrigerat den bild av Karl XII, som man fört haft och även — säkerligen för alltid — avläst från hans livsbeskrifning. Den nya bilden av Karl XII är en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

Undersökningarna av Karl XII:s kvarlevor ha nu slutförts. De nya, märkliga resultat, till vilka man kommit, ha betydligt korrigerat den bild av Karl XII, som man fört haft och även — säkerligen för alltid — avläst från hans livsbeskrifning. Den nya bilden av Karl XII är en engelsk jaktkyssare och fördes till Halifax och därefter ombord på Stockholm, vars olika anordningar man vid en jämförelse med den strandade Kristianiafjordaren föreställde sig.

Riga faller i tyskarnes händer

Även på andra delar av sin front lida ryssarna nedergång. — Britternas avancera.

Flera italienska framgångar.

President Wilson besvarar påvens fredsförslag, vilket obarmhärtigt förkastas.

Luftraider över England.

Onsdagen den 29 augusti. En norsk sjökapten har berättat, att en tysk raid har varit i södra Atlanten. — Den ryske överbefälhavaren, general Korniloff, talade i måndags vid konferensen i Moskva, Han sade, att det var absolut nödvändigt att strängt tillämpa dödsstraffet, emedan anarki råder i armén. Soldaterna ha skjutit flera av sina officerare. Han ansåg i övrigt tillståndet i Ryssland ganska betänkligt. — Den brittiska linjen har i Flandern avancerat 2,900 yards över St. Julien-Papellé-vägen. — Tyskland har svarat på Argentinas krav med avseende på submarinkampanjen: Svaret anses vara tillfredsställande. — Skörden i England har lidit betydligt av regn och stormar under augusti månad. — De italienska trupperna, som avancerat på Bainszaplatan, ha nått en kraftig defensivlinje och anfålla den. På höjden bortom Gorizia vunno italienska mark. — En rysk division övergav sin position i trakten av Fokshani och flydde i ordning. Under natten genomträngdes de ryska positionerna i trakten av Varnitza. Mackenzies trupper ha tagit vid Muncelul och trängt fienden tillbaka i nordvästlig riktning förbi flera positioner på båda sidor av Suchitza dalen. — President Wilson har förkastat påvens fredsförslag. I en not som offentliggjordes i går, säger presidenten i mycket sympatiska ordalag, att fastän man måste uppskatta innebörden av påvens fredsförslag det vore höjden av oförstånd att nu slå in på den fredspjan som propagerat, ty den kommer aldrig att leda till något annat än en sådan makt som den nuvarande regeringen i Tyskland, enligt pave Benedictus utstakade planer, påstår presidenten, skulle blott leda till ett återvändande av styrka och i återuppreppande strävan efter världsvälde, som behärskar den makt, som nu fått sina planer korsade, men är ej annu övervunnen, efter att ha sopat en kontinent med blod från oskyldiga kvinnor och barn samt hjälplösa barn såväl som soldater. En bestående fred måste vara baserad på alla folkens tro på den rättvisa och redligheten som hör kända teckna ett mänskligt skäl och rättigheter. Presidenten tillägger att det är omöjligt att sätta till till Tysklands nuvarande regering såsom garant för dess löften. Vi måste äga bevis för dessa folkets egen vilja och avsikter innan värden kan acceptera dem. Så som värden fullt tillförlitliga. Presidenten vidbliver sitt förutgående påstående att det amerikanska folket ej har annat än de allra bästa avsikter gentemot det tyska folket, att det ej är meningen att utkräva någon hämnd eller på annat vis trakassera någon. Presidenten uttalar ett skarpt ogillande av de krigiska metoderna som hittills stadse kända teckna de maktstyrande i Berlin. Han uttalar oförbehållsamt Första Staternas avsikt att fortsätta det nu pågående kriget tills dess att ett tillräckligt stort antal tyska och militärisma blivit fullständigt och för alltid stupade.

Torsdagen den 30 augusti.

Italienerna ha delvis tagit Monte Sangabriele. — Den allierade socialkonferensen i London avslutades i går, utan att ha kunnat nå beslut om fredskonferensen i Stockholm. — 18 brittiska handelsfartyg av mer än 1,600 ton sänktes förra veckan och fem fartyg av mindre tonalitet. — Den stora ryska konferensen i Moskva avslutades i går.

Freddagen den 31 augusti.

Konung Edward undertecknade i går en proklamation, som förbyder import av fläsk, smör, ham och fett under licens. — De brittiska förlusterna under augusti uppgick till 60,000 man, av vilka dödade 1,278 officerare och 10,942 menige.

Lördagen den 1 september.

Vissa operationer tyda på att tyskarna sedan deras försök att landvägen sedan Riga misslyckats, planera en offensiv från sjön och från land. De manövrerna i Ribabukten och anställt raidet på flera orter där. Från Berlin meddelas, att ryssarna nordväst om Dvinsk tagit till offensiven. Situationen på andra delar av den ryska fronten är icke mycket förändrad. — Italienerna avancerat alltjämt på Bainszaplatan norr om Gorizia och ha även förytt öfverflöden söder om Carsoplatan. På den dominerande höjden Monte San Gabriele ha de även tagit ny mark. Italienerna stå 12 mil från Trieste. — Lord Robert Cecil har uttalat sitt förakt för att få sonen utslämd. (Forts. å sid. 8.)

Stor sjöolycka.

En tysk ångare påseglad och sänkt vid Dalarö, Sverige.

18 personer omkomna.

En fruktansvärd sjöolycka har nätt till d. 31 juli timat vid Dalarö, Vid halv 1-tiden passerades Dalarö på sydgående av en tysk malmångare, "Ingrid Horn", kapten J. Holtz. Vid Tökölö, i närheten av Dalarö skans, kolliderade "Ingrid Horn" med ångaren "Bergvik", som var på nordgående. Kollisionen var så häftig att "Ingrid Horn", som träffades midskjeps, genast gick till botten. "Bergvik" stoppade omedelbart och satte ut räddningsbåtar, men kunde endast rädda en maskinist från "Ingrid Horn". Besättningen på "Ingrid Horn" och lotsarne gingo i båtarna, men ha tydligen av den starka sjösvingningen gått till botten. Besättningen uppgick till 17 man. Vid tillfället var väder mycket disigt och mörkt. Ångaren ligger sjunken på 28 a 30 meters vatten. De omkomna Landsortslotsarna äro H. Engström, en cirka 40-årig mästare, samt lotsförmanen Ögren från Södertälje. Även han är cirka 40 år och var endast för tillfället stationerad i Landsort. Ångaren "Bergvik" äges av Rederiaktiebolaget Percy Thom och fördes av kapten Johan Lind. Även denna ångare fick vid kollisionen ett större hål i staven, varför ångaren omedelbart gick in till Stockholm för reparation. Man har i en av den sänka ångaren "Ingrid Horn" båt påträffat en av de omkomna lotsarnas ölocker, vilket ger ytterligare stöd för antagandet, att besättningen skulle ha hunnit på i båtarna, men att den starka sjösvingningen, då "Ingrid Horn" sjönk, dragit dem ned i djupet. "Ingrid Horn" måtte 1986 reg. tons och var hemmahörande i Lübeck. Enligt vad lotskapten vid ett samtal meddelat, är det hans bestämd uppfattning, att katastrofen måste betecknas som ren olycksolycka och att den berott därpå, att "Ingrid Horn" icke hade sina lanternor klart lysande.

ETT NOTABELT DÖDSFALL.

En som gjort svenskar och isvenskaner bekanta med varandra bästa sidor.

Ett telegram från Stockholm i måndags f. v. meddelade att den även i Amerika mycket bekante impressionistdirektör Gustave Thalberg avlidit därstädes. Genom sin verksamhet som impresario, huvudsakligen för musikaliska attraktioner, och sina vidsträckt resor såväl här i landet som i Sverige förvärfade han sig en stor krets av vänner och bekanta, som säkerligen skola med saknad erinra att han nu är bort. Han kunde sägas vara både svensk och svensk-amerikan och till sitt kynne kanske mera amerikansk än något av detta. För övrigt inlade han mycket stora förtjänster i närmandet mellan svenskar och svensk-amerikaner. Lika opartiskt och med samma entusiasm presenterade han svenska attraktioner i Amerika och amerikanska i Sverige. I Amerika arrangerade han bland annat Lundska turné, oförgätligt i åminnelse, och 1910 ombesörjde han den svensk-amerikanska sångarfärden till Sverige och triumftåget där från stad till stad — för att nu nämna bara ett par exempel. En del av sina erfarenheter från sitt rörliga och omväxlande liv som impresario återgav han för några år sedan i ett ledigt, i en intrassant bok med titeln "Bland stjärnor".

ETT FRACKT BANDITDÅD.

Två personer mördade.

Ett av de fräckaste banditdåd, som på länge förekommit i Chicago, förövades i tisdags förmiddag f. v. då handiter i bl överföll tre expressbud från Brinks Express, då dessa skulle avlämna på firman Winslow Bros. kontor, 4600 W Harrison st., en summa pennningar som hämtats i en bank och skulle användas till veckoavloppningar. Expressbolaget hade regelbundet uppdrag att ombesörja denna penningtransport för firman. Vid detta tillfälle plundrades emellertid uttryckligen två kassar, som skulle avlämnas på kontoret. Två av expressbuderna, Louis Osenberg och Barton Allen, blevo ihjälslagna, varefter banditerna tillägnade sig penningväskorna. Innehållande \$9,100, och undkommo med sin snabbgående bil. Eom misstänkt för rånet och dubbelmordet infångades polisen sex män, dock först efter en revolverbatalj, Charles Carrav, som anses vara ledare av bandet, lär ha bekant. En annan bandit, Edward Wheel, infångades i tisdags, dock först efter en revolverbatalj på 250 polskutlamm. (Forts. å sid. 8.)

Mycket bekymmersamt i Sverige

Förminskade brödransoner på grund av den magra årsväxten. — Belysningsfrågan.

Skolagen skola inventeras.

Med oro, men dock icke utan förhoppning, väntas en förklaring av Amerika.

Morris i audiens.

Ett prestetelegram från Stockholm i söndags k. d. omlatar att Första Staternas minister Ira Nelson Morris haft förtärd hos kung Gustaf och att samtalet, som varade i 35 minuter, därunder rört sig om "saker av största vikt för båda länderna". Det sägs också ha varit tillfredsställande omse ord. Under hela samtalet användes konungen engelska språket. Samma telegram säger att kungen var vid god mod, men, liksom sina underått väntar han oroligt på ett avgörande tillkännagivande om Amerikas livsmedelspolitik med hänsyn till Sverige. Tidningsnär bestorma dagligen minster Morris för ett dylikt tillkännagivande. Minister Morris betraktar livsmedelsdelaget i Sverige så allvarligt att han beställer mjöl, socker, kaffe, fett och konserver för sitt hushåll från Chicago. Det är svårt att få tillräckligt foder för hästar. Kol kostar \$130 per ton och töt \$65 per skälpund. Sjukhusen äro i saknad av mycket som är nödvändigt för patienternas behandling. Landet är uppdelat i distrikt, för att inom vart och ett övertaka skolbarnens hälsa, var till och med de vägas. Av resultatet i ett av dessa distrikt, varifrån fullständiga uppgifter finnas, framgår att barnen förlorat i vikt sedan i fjor, beräknat efter vad den naturliga tillväxten skulle medföra i ökning av vikt. På kajerna i Stockholm, särskilt på Strandvägen och under föresten på slottet, äro tusentals famnar vid uppstapade. Vid inspektionen dagligen för att rädda staden undan den alldeles säkra kolbristen i vinter. Från (Forts. å sid. 8.)

ESTLANDS AUTONOMI GENOMFÖRD.

Svenska språket får erkänd ställning.

Enligt ett meddelande till en i Stockholm bosatt estnisk politiker, har den med ryska provisoriska regeringens medgivande bildade estniska landtagen den 13 juli öppnats i Reval. Representationen räknar 70 medlemmar, en för varje 20,000-tal av befolkningen. Det estniska språket är erkänt som officiellt språk jämte det ryska. De till antalet ungefär 8,000 svenskarna på de estniska öarna ha erhållit rätt att i sina skrivelser till myndigheterna begagna sitt eget språk. Borden villig att avgå. Premiärminister Borden förklarade sig efter ett konservativt förklaring till en önsd. villig att avgå, om Sir George Foster blir premiärminister. Denne har emellertid förklarat, att han icke vill åtaga sig "jobbet".

Reformer i Spanien.

Efter ett kabinettmöte i tisdags, vid vilket konung Alfonso av Spanien presiderade, tillkännagav premiärminister Dabo, att ett omfattande reformprogram höll på att förberedas. Många oroligheter ha under senaste tiden förekommit i landet, och regeringen hoppas tydligen att på detta sätt kunna lugna folket.

Benard i senaten.

Aime Benard, M.P.P. för Irberville, Man., har blivit utnämnd till senator efter Hon. A. C. Lariviere av St. Boniface, som resignerat.

C. N. R. billen antagen.

Billen om statens övertagande av C. N. R. erhöi i fredags mörse i underhuset den tredje läsningen med 52 röster mot 36.

Tacksägelsedagen.

Statsekreteraren i Ottawa har bestämt tacksägelsedagen till måndagen den 8 oktober.

Första Staternas hvetepris fixerat.

Veteprisnämnden har bestämt priset på No. 1 Northern värvete av 1917 års skörd till \$2.20 per bushel i Chicago. President Wilson har gillat detta pris.

Stürmer död.

Boris Vladimirovitch Stürmer, f. d. rysk premiär- och utrikesminister, avled i måndags efter en längre tids sjukdom, telegraferas från Petrograd.

Den abyssiniske kejsaren infångad.

Ligd Jaassu, den avsatte kejsaren av Abyssinien, som rymde från Magdala, har blivit infångad.

Ett Lutherfynd

Ett 400-årigt brev från Luther till ärkebiskop Albrecht av Mainz.

I Sveriges riksarkiv.

Kyrkoherde E. Lundström har gjort märkliga fynd av Lutherdokument i riksarkivet vid sina forskningar därstädes i våras, vilket nu blivit bekant genom professor H. Holmquists föredrag inför studenterna på Lundsberg. Fynden synas vara av den allra största betydelse för den kyrkohistoriska vetenskapen. Kyrkoherde Lundström själv talar t. o. m. om saken såsom den otvivelaktigt märkligaste händelsen vid årets reformationsjubileum.

Kyrkoherde L. har ända till den 1 maj i år varit bosatt i Stockholm och tjänstgjort som predikant vid Salsbergs sjukhus. Sina forskningar i riksarkivet om reformationshistoria har han bedrivit under flera år, till den början för sin doktorsavhandling och i fortsättningen av enbart vetenskapligt inträse. Det var som nämnts i våras han fann det brev från Luther det nu är fråga om. Brevet skrevs år 1517, samma dag som de berömda teserna spikades, och utgjorde liksom dessa en bestämd protest mot avlatsskrämeriet. Det var ställt till ärkebiskopen Albrecht i Mainz, d. v. s. Luthers egen förman. — Och detta var i själva verket den märkligaste detaljen i hela reformations igångsättande, yttar kyrkoherde L., att en munk vågat skriva ett sådant brev till sin ärkebiskop. Själva spikandet av teserna kan inte alls jämföras därmed; en sådan öppningstillåt till sig vilken doktor som helst på den tiden. Det dyrbara brevet senare öden ha varit obokanta. Någon gång på 1600-talet upptäcktes det emellertid på ösel av den svenske landshövdingen Ornelou därstädes, som lade brevet på det och hemförde det till Sverige. Det står upptaget i en riksarkivskatalog för 1845, men tycks ha fullständigt fallit i glömska, då man allmänt inom den vetenskapliga världen varit okunnig om var det fanns. En mycket gammal avskrift har existerat i Tyskland och givetvis en hel del avtryck därav. Själva urkundens bortovaro har slutligen givit anledning till misstankar, att den rent av inte existerat, att den utgjort ett led i legendbildningen kring Luther och att avskriften varit ett falsarium. Det är därför givetvis med största tillfredsställelse den kyrkohistoriska vetenskapen ser detta uppgörande dokument från en av kyrkans viktigaste tider på bordet. Det tryckta exemplar av teserna som kyrkoherde Lundström likaledes funnit är försett med Luthers namn, underskrift och kan tänkas ha medföljt som bilaga.

TVANGSUTSKRIVNINGSLAGEN FORMELLT ANTAGEN.

Klasserna utkallas om några veckor.

I onsdags eftermiddag gillade mr Justice Duff i senaten å generalguvernörens vägnar formellt konstriptionsbilen, som därigenom blev lag. Samma dag tillkännagav Sir Robert Borden i underhuset, att de lokala tribunalerna skulle bestå av 24 personer, av vilka hälften skulle tillsättas av en komité, utnämnd av senaten, och underhuset. Denna komité skall bestå av 24 medlemmar, fyra från Quebec, fyra från Ontario, två från var och en av de övriga provinserna och två från Yukon. Premiärministern anhöll, att Sir Wilfrid Laurier skulle utse tolv medlemmar av denna komité, vilket även denne efter stor tvekan åtog sig att göra.

Konstriptionsbilen är som sagt lag, men man börjar icke att utkalla klasser, förrän en proklamation därmed utfärdats. Denna proklamation väntas icke, förrän tribunalerna äro färdiga eller om två a tre veckor. Först komma som bekant giftiga män mellan 20 och 34 år att utkallas.

RYSSLAND TILLGRIPER VALD.

Hindrar finska landtagen att sammanträda.

Från Helsingfors telegraferades i onsdags, att ryska trupper samma dag morgon besatt landtagnsbyggnaden för att förhindra landtagen att sammanträda mot den ryska regeringens vilja. Det är lugnt i staden. Helsingfors arbetar och soldatråd har tillagt besättningarna på krigsfartyg att återvända till sina respektive fartyg.

Notabelt dödsfall.

Canadas förre generalguvernör, Earl Grey, avled i onsdags i Howick House, Northumberland, England, efter en längre sjukdom. Han var född den 28 november 1851 och hade under sin livstid beklätt många förtroendeposter. Här i Canada var han generalguvernör mellan 1904-1911 och var en av de mest populära Canada haft. Earl Grey var stark imperialist.

Quebec illar icke konstriktion

Väldiga möten mot konstriktion hållas i Montreal, varvid ropas på revolution.

Träffningar med polisen.

Polisen lägger beslag på gevär och ammunition, stulna av antikonskriptionister.

Upptäckt komplett.

Quebec reagerade omedelbart mot den nya konstriktionslagen, såsom endast var att vänta. Redan i tisdags f. v. ägde väldiga möten och parader mot konstriktion rum i Montreal. Flammande tal hölles till massorna, vilka uppmanades till revolution. En talare sade, att ingen man skulle ålyda orders, då han utkallades, och om man kom och hämtade någon, skulle han ha sin revolver redo. En kollekt, som inbrakte några hundra dollars, upptogs för upköp av ammunition. Även antogs en resolution, vari Borden och hans kolleger hotades till livet, om de våga enforcerå tvångsutskrivningslagen. Senare på kvällen inbjudes fönster till tidingen Gazette's kontor. Följande kväll hölls åter ett massmöte, varvid särskilt den engelske anarkisten Robert Parsons höll edliga anföranden. Efter mötet kom det till sammanstötning mellan folkmassan och femtio poliser. Dessa blevo bombaderade med tegelstenar och måste först vika, men lyckades, sedan "ald" kommanderats, skingra folkmassan. På torsdagskvällen kom det till en ganska allvarlig sammanstötning, varvid fyra poliser blevo skadade, en civil person blev skjuten genom ena armen och många andra skadades. Fönster slogos sönder av stenar i flera affärer i Montreals affärsdistrikt. Detektiver, åtföllda av 57 soldater, omringade i fredags ett hus vid Chateaubriand st. i Montreal och lade beslag på ett stort antal Rossgevär, 3,000 patroner samt en massa dynamit, som gömtes av antikonskriptionisterna. Det påstås, att gevärens nyligen blivit stulna.

I onsdags blev Elie Lalumiere, president för "League des Constitutionnels", arresterad av dominionpolisen i samband med dynamiteringen av lord Atholstans lan